

ბანკების მიერ ბანკომატების გამოყენება მარტივი ოპერაციების სანარ-
მოებლად ახდენს შრომითი დანახარჯებს შემცირებას, ბანკის ოფისების
გამოთავისუფლებას, რიგების შემცირებას და გრძელვადიან პერსპექტივაში
– დანახარჯების შემცირებას. გარდა ამისა, ბანკომატების საშუალებით შე-
თავაზებული სერვისის მეშვეობით ბანკი უმარტივებს თავის კლიენტებს მომ-
სახურების მიღებას. კლიენტები იღებენ საბანკო ოპერაციების გამარტივებულ
მექანიზმს და დროის ეკონომიას. მნიშვნელოვანია ის გარემოებაც, რომ ხდება
საბანკო მომსახურების შეთავაზება 24 საათის განმავლობაში კვირაში 7 დღეს.
ყოველივე ზემოაღნიშნული ბანკს საშუალებას აძლევს, შეამციროს ხარჯები,
გაზარდოს შემოსავლები, კლიენტების რაოდენობა და მოიპოვოს კონკურენ-
ტული უპირატესობა.

21.4. ელექტრონული გზავნილები სავაჭრო ორგანიზაციებში

ბანკების მიერ თავიანთი კლიენტების უახლესი ტექნოლოგიების საშუ-
ალებით მომსახურების მნიშვნელოვან მიმართულებას წარმოადგენს ელე-
ქტრონული გადახდები სავაჭრო ობიექტებში. სავაჭრო ობიექტებში ფულადი
სახსრების ბანკთაშორისი ელექტრონული გადახდების სისტემების მეშვეობით
ხდება კლიენტის მიერ სახსრების გადარიცხვა საკუთარი ანგარიშიდან გამყი-
დველის ანგარიშზე ნივთის ყიდვის ან მომსახურების მიღების სანაცვლოდ.
ასეთი გადახდების უმეტესი ნაწილი ხორციელდება პლასტიკური ბარათების
მეშვეობით.

სავაჭრო ობიექტში სახსრების ელექტრონული გადარიცხვის პროცე-
სის აუცილებელ ელემენტს წარმოადგენს საგადახდო ბარათი. გამყიდველი
გაატარებს მყიდველის საგადახდო ბარათს სპეციალურ მოწყობილობაში (პოს-
ტერმინალი (*POS – Point of Sale*)) და ახდენს ანგარიშსწორებას, რა თქმა უნდა,
შესაბამისი სახსრების არსებობის შემთხვევაში.

სავაჭრო და მომსახურების ობიექტებში ელექტრონული გადახდების სის-
ტემებს ანგარიშსწორებისას აქვს მთელი რიგი უპირატესობები მისი მომხმარე-
ბლებისათვის:

- **ოპერაციის განხორციელების სისწრაფე.** დადგენილია, რომ ელე-
ქტრონული გადახდების საშუალო სისწრაფე აღემატება ნაღდი ფულით
ან ჩეკით ანგარიშსწორების სისწრაფეს;
- **ხარჯების შემცირება.** ბანკს ბევრად იაფი უჯდება კლიენტის მიერ
ბარათით სავაჭრო ობიექტში განხორციელებული გადახდის ოპერა-
ცია, ვიდრე მისი ალტერნატიული გზების გამოყენებით (ბანკომატში
განაღდება, ჩეკი). სწორედ ამიტომ, როგორც წესი, სავაჭრო ობიექტში
ბარათით განხორციელებული ოპერაცია უფასოა. უფრო მეტიც, ბანკე-
ბი ახდენენ კლიენტების მიერ სავაჭრო ობიექტებში ბარათების გამო-
ყენების სტიმულირებას პიარაქციებითა და ბონუსების დაგროვების
მექანიზმების შეთავაზებით;

- **უფრო სწრაფი ანგარიშსწორება.** ალტერნატიულ გადახდებთან შედარებით ელექტრონული გადახდების დროს ბევრად სწრაფად ხდება სახსრების ჩარიცხვა გამყიდველის ანგარიშზე;
- **გადახდების განხორციელების შესახებ ინფორმაციის უფრო სწრაფი და ოპერატიული დამუშავება;**
- **ქალაქების დოკუმენტბრუნვის შემცირება;**
- **გაყიდვების განხორციელება ნაღდი ფულის გარეშე.**

ამ უპირატესობებმა განაპირობეს ელექტრონული საბანკო მომსახურების პოპულარობა როგორც ბანკებს, ისე მყიდველებს შორის. თავის მხრივ, კომერციული ბანკები ყოველნაირად ცდილობენ სავაჭრო ობიექტების სტიმულირებას, რათა გაზარდონ მათი ინტერესი, შეიძინონ ან იჯარით აიღონ ელექტრონული მოწყობილობები, შესაბამისად – დანერგონ ანგარიშსწორებისა და გადახდების ახალი სისტემები.

საკონტროლო კითხვები:

1. რა შეიძლება თქვით ზოგადად პლასტიკური ბარათის შესახებ და მისი რომელი ნაირსახეობები იცით?
2. როგორ დაახასიათებდით საბანკო პლასტიკურ ბარათს და მის მნიშვნელობას?
3. რა იცით საბანკო პლასტიკური ბარათების შექმნის შესახებ?
4. რა არის პერსონიფიცირება და რა სავალდებულო მონაცემები დაიტანება საბანკო პლასტიკურ ბარათზე?
5. რა იცით საბანკო პლასტიკურ ბარათზე ინფორმაციის დატანის გზების შესახებ?
6. რა სახეობის პლასტიკური ბარათები იცით?
7. რა შეგიძლიათ თქვით საბანკო პლასტიკური ბარათების მომსახურებისათვის საჭირო პროგრამულ-ტექნიკური საშუალებების შესახებ?
8. რას გულისხმობს ავტორიზაცია საბანკო პლასტიკურ ბარათებთან მიმართებაში?
9. რა იცით პლასტიკური ბარათების საერთაშორისო საგადახდელო სისტემების შესახებ?